

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра бізнесу та управління**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
“29” серпня 2025 р.

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Фінансовий менеджмент»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ
2025

РОЗРОБНИК:

к.е.н., доц. професор кафедри
бізнесу та управління

Оксана БОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри бізнесу та управління
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

к.е.н., доц.,
завідувач кафедри
бізнесу та управління

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП «Фінансовий менеджмент»
к.е.н., доц. кафедри
бізнесу та управління

Тарас ВОРОБЕЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

е-mail	oksana.borovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	205 https://ukd.edu.ua/dovidnyk/kafedra-upravlinnya-ta-administruvannya
Посилання на сайт	Оксана Борович https://docs.google.com/document/d/1ZmQpiyae3o77FnS5CD_CSAY1Hg77gMw7/edit
Сторінка курсу в СДО	Фінансовий облік https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3883

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Національна економіка постійно зазнає економічних перетворень, що суттєво впливають на діяльність підприємств та їх обліково-звітне відображення. Важливою складовою інформаційного забезпечення управління господарськими ресурсами та джерелами їх формування є дані бухгалтерського (фінансового) обліку. Цей облік надає користувачам повну, достовірну та неупереджену інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки суб'єкта господарювання для потреб менеджменту. Успішне управління підприємством передбачає глибоке розуміння основних економічних та фінансових показників, що формуються в системі обліку та звітності. У зв'язку з цим, фахівці у галузі обліку й оподаткування повинні володіти сучасними інструментами обліку, які допомагають розробляти та реалізовувати ефективні управлінські рішення. Крім того, на професійному рівні вони повинні мати глибокі теоретичні та методичні знання з ведення бухгалтерського (фінансового) обліку й складання фінансової звітності.

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік» займає провідне місце у навчальному процесі підготовки бакалаврів з обліку і оподаткування, що зумовлене значенням облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-звітної інформації. Навчальна дисципліна «Фінансовий облік» є невід'ємною частиною циклу дисциплін, включених до групи базових дисциплін професійної підготовки, необхідних фахівцям, зайнятим у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Дана дисципліна є базовою дисципліною освітньої програми підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Мета та завдання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи знань з теорії та практики ведення фінансового обліку активів, капіталу, зобов'язань, витрат, доходів та фінансових результатів на основі національних положень стандартів бухгалтерського обліку, а також узагальнення облікової інформації з метою надання інформації різним користувачам для прийняття управлінських рішень щодо ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- ~ основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання ведення бухгалтерського (фінансового) обліку та складання фінансової звітності;

- ~ місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;

- ~ особливості практики здійснення фінансового обліку;

- ~ призначення та завдання фінансового обліку;

- ~ порядок обліку грошових коштів і дебіторської заборгованості;

- ~ види оцінок активів;

- ~ класифікацію запасів, основних засобів та інших активів;

- ~ порядок обліку виробничих запасів;
- ~ методи нарахування амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів;
- ~ порядок обліку надходження та вибуття основних засобів;
- ~ види оцінок зобов'язань;
- ~ класифікацію зобов'язань;
- ~ порядок обліку поточних та довгострокових зобов'язань;
- ~ склад та функції власного капіталу;
- ~ порядок обліку власного капіталу;
- ~ форми і системи оплати праці та облік розрахунків оплати праці;
- ~ порядок обліку доходів, витрат і результатів діяльності;
- ~ принципи побудови та якісні характеристики фінансової звітності;
- ~ структуру, порядок складання і подання фінансової звітності. В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:
- ~ використовувати положення нормативно-правових актів, які регламентують порядок ведення бухгалтерського (фінансового) обліку;
- ~ визначати сутність об'єктів обліку та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
- ~ володіти методичним інструментарієм обліку господарської діяльності підприємств;
- ~ складати первинні та зведені документи бухгалтерського обліку;
- ~ узагальнювати інформацію з первинних документів в регістрах синтетичного та аналітичного обліку;
- ~ здійснювати оцінку активів та зобов'язань;
- ~ вирішувати завдання різних видів складності щодо обліку активів, власного капіталу, зобов'язань, витрат, доходів та результатів діяльності підприємств;
- ~ формувати фінансову звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Фінансовий менеджмент»)

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР 09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію,
ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.	розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних	

технологій.	
ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	
ЗК10. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	
ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	
ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища	
СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури	
СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	
СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач	
СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.	
СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.	
СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	
СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації	
СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	5		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	10 (в год.)	4 (в год.)
	семінари, практичні	10 (в год.)	4 (в год.)
Самостійна робота		70 (в год.)	82 (в год.)
Форма підсумкового контролю	Залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Бюджетна та податкова система
Бухгалтерський облік (загальна теорія)	Звітність підприємств
Макроекономіка	Фінанси суб'єктів господарювання
Мікроекономіка	Інфосистеми у фінансах
Економіка бізнесу	Оподаткування
	Управлінський облік

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку (1 год.)

Мета, сутність та завдання фінансового обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Основні принципи бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства. Зміна облікової політики.

Питання для самостійного вивчення: Організація бухгалтерського (фінансового) обліку на підприємстві. Метод фінансового обліку: сутність та складові елементи. Порядок складання наказу про облікову політику підприємства (1, 2, 3, 4, 5, 6).

Тема 2. Облік грошових коштів (1 год.)

Поняття грошових коштів та готівкових розрахунків. Порядок ведення касових операцій на підприємствах. Поняття та порядок встановлення ліміту залишку готівки в касі. Порядок зберігання та видачі готівки. Документальне оформлення касових операцій у національній валюті в Україні. Призначення та порядок ведення касової книги. Звіт касира. Облік готівкових грошових коштів.

Порядок відкриття, переоформлення та закриття поточних рахунків. Документальне оформлення операцій за рахунками в банку. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

Питання для самостійного вивчення: Завдання обліку грошових коштів. Організація роботи каси. Порядок та форми здійснення безготівкових розрахунків. Виписки банку, їх перевірка, порядок використання та опрацювання. Порядок відображення інформації про грошові кошти в облікових регістрах та звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів (1 год.)

Економічна сутність дебіторської заборгованості. Визначення, критерії визнання та класифікація дебіторської заборгованості.

Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Порядок формування резерву сумнівних боргів. Облік формування та використання резерву сумнівних боргів. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами.

Інша поточна дебіторська заборгованість та її відображення в обліку. Облік розрахунків за виданими авансами, за претензіями, за відшкодуванням завданих збитків та облік розрахунків з різними дебіторами.

Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

Питання для самостійного вивчення: Оцінка поточної та довгострокової дебіторської заборгованості. Документальне оформлення

операцій за розрахунками з покупцями та замовниками. Облік дебіторської заборгованості, забезпеченої векселем. Документальне оформлення розрахунків з підзвітними особами. Інвентаризація дебіторської заборгованості. Порядок відображення інформації про дебіторську заборгованість в облікових регістрах та звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 4. Облік запасів (1 год.)

Економічна сутність запасів та порядок їх визнання. Первісна оцінка запасів при їх надходженні. Документальне оформлення та облік операцій з придбання виробничих запасів на умовах наступної та попередньої оплати.

Методи оцінки запасів у разі їх вибуття. Документальне оформлення та облік операцій з вибуття виробничих запасів.

Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік товарів.

Питання для самостійного вивчення: Класифікація запасів та основні завдання їх обліку. Облік отримання запасів на безоплатній основі. Облік запасів на складі. Облік уцінки запасів. Облік інвентаризації виробничих запасів. Порядок відображення інформації про запаси в облікових регістрах і звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 5. Облік витрат виробництва та готової продукції (1 год.)

Економічний зміст, визнання та класифікація витрат виробництва. Характеристика та склад прямих виробничих витрат. Синтетичний та аналітичний облік виробничих витрат. Сутність незавершеного виробництва. Розподіл загальновиробничих витрат. Облік загальновиробничих витрат.

Поняття, оцінка та визнання готової продукції. Документальне оформлення та облік оприбуткування готової продукції. Облік вибуття готової продукції.

Питання для самостійного вивчення: Значення і завдання обліку витрат виробництва. Порядок групування витрат за статтями калькуляції. Облік браку та напівфабрикатів власного виробництва. Класифікація готової продукції. Аналітичний облік готової продукції на складах та в бухгалтерії. Порядок відображення інформації про готову продукцію в облікових регістрах і звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 6. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів (1 год.)

Економічна сутність основних засобів, їх загальна характеристика. Критерії визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Порядок формування первісної вартості основних засобів залежно від джерел їх надходження. Документальне оформлення та облік операцій з надходження основних засобів у результаті будівництва, придбання за кошти, безоплатного одержання, внеску до статутного капіталу.

Економічна сутність амортизації основних засобів. Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів.

Документальне оформлення та облік вибуття основних засобів у результаті: реалізації; ліквідації; безоплатної передачі.

Інвентаризація основних засобів. Порядок проведення та виведення результатів інвентаризації.

Поняття інших необоротних матеріальних активів, їх загальна характеристика. Критерії визнання та класифікація інших необоротних матеріальних активів. Документальне оформлення та облік операцій з надходження й вибуття інших необоротних матеріальних активів. Облік зносу інших необоротних матеріальних активів.

Питання для самостійного вивчення: Економічна сутність капітальних інвестицій та основні напрямки їх здійснення. Сутність та об'єкти амортизації основних засобів. Облік витрат на проведення ремонтів та інших поліпшень основних засобів. Облік орендованих об'єктів основних засобів. Розкриття інформації про склад і рух необоротних активів в облікових регістрах та у фінансовій звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 7. Облік зобов'язань (1 год.)

Зміст, критерії визнання та класифікація зобов'язань. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік короткострокових векселів виданих. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом. Облік короткострокових кредитів банків. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з учасниками за нарахованими дивідендами.

Питання для самостійного вивчення: Документальне оформлення операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків за авансами одержаними. Документальне оформлення операцій за кредитами. Облік забезпечень наступних витрат і платежів. Порядок відображення інформації про поточні зобов'язання в облікових регістрах та звітності (1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 13, 14, 17, 18).

Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (1 год.)

Економічний зміст заробітної плати та її регулювання. Види заробітної плати. Форми та системи оплати праці. Порядок нарахування заробітної плати та інших виплат працівникам. Порядок нарахування відпускних та допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці.

Види утримань із заробітної плати. Облік податку на доходи фізичних осіб. Облік військового збору.

Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Питання для самостійного вивчення: Значення й завдання обліку праці та її оплати. Класифікація виплат працівникам. Порядок виплати заробітної плати. Документальне оформлення розрахунків з оплати праці. Порядок відображення інформації про зобов'язання з оплати праці та за страхуванням в облікових регістрах і звітності (1, 3, 5, 6).

Тема 9. Облік доходів і витрат та фінансових результатів (1 год.)

Економічна сутність, порядок визнання та класифікація доходів. Поняття витрат, їх класифікація та порядок визнання. Облік доходів основної операційної діяльності підприємства. Поняття, склад та облік адміністративних витрат. Поняття, склад та облік витрат на збут.

Поняття, склад та облік доходів і витрат іншої операційної діяльності. Облік доходів та витрат інвестиційної діяльності. Облік доходів та витрат фінансової діяльності. Облік інших доходів та витрат.

Питання для самостійного вивчення: Класифікація видів діяльності як основа побудови системи обліку доходів і витрат. Облік доходів від надання послуг. Облік вирахувань з доходу. Документальне оформлення операцій, що зумовлюють виникнення адміністративних та збутових витрат. Облік витрат з податку на прибуток. Облік фінансових результатів основної діяльності. (1, 3, 5, 6, 7).

Тема 10. Облік власного капіталу (1 год.)

Поняття та структура власного капіталу. Порядок формування та облік статутного, пайового й іншого зареєстрованого капіталу. Облік неоплаченого та вилученого капіталу.

Облік капіталу в дооцінках. Облік формування та використання коштів додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Питання для самостійного вивчення: Оцінка та функції власного капіталу. Оцінка та облік вилучених акцій при викупі й перепродажу. Основні вимоги до використання нерозподіленого прибутку. Порядок відображення інформації про власний капітал в облікових регістрах і звітності (1, 3, 5, 6, 8, 9).

Зміст практичних занять

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Фінансовий облік: сутність, мета, завдання та характерні ознаки
 - 1.2. Основне призначення, предмет та об'єкти фінансового обліку
 - 1.3. Рівні нормативного регулювання бухгалтерського (фінансового) обліку
 - 1.4. Основні завдання Методологічної ради з бухгалтерського обліку
 - 1.5. Стандарти бухгалтерського обліку, які регламентують порядок ведення фінансового обліку
 - 1.6. Вимоги законодавства щодо організації обліку на підприємстві
 - 1.7. Облікова політика та її роль в організації обліку на підприємстві
 - 1.8. Принципи формування облікової політики підприємства
- 2. Тестові завдання.*
- 3. Практичні завдання.*

Тема 2. Облік грошових коштів (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Нормативні документи, які регулюють готівковий обіг у національній валюті України
 - 1.2. Економічний зміст та завдання обліку грошових коштів
 - 1.3. Порядок приймання і видачі готівки та оформлення касових документів
 - 1.4. Порядок складання та подання звіту касира
 - 1.5. Облік готівкових грошових коштів
 - 1.6. Порядок відкриття, використання та припинення операцій на рахунках в банку
 - 1.7. Характеристика первинних документів з обліку коштів на рахунках в банку
 - 1.8. Облік наявності та руху грошових коштів на рахунках в банку
- 2. Тестові завдання.*
- 3. Практичні завдання.*

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність, визнання та завдання обліку дебіторської заборгованості
- 1.2. Оцінка та класифікація дебіторської заборгованості

- 1.3. Документальне оформлення розрахунків з покупцями за реалізовану продукцію
- 1.4. Облік господарських операцій з утворення та погашення заборгованості покупців за реалізовані активи
- 1.5. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів
- 1.6. Узагальнений порядок та умови направлення працівників у відрядження
- 1.7. Документальне оформлення та облік розрахунків з підзвітними особами
- 1.8. Облік розрахунків за претензіями
- 1.9. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків
- 1.10. Довгострокова дебіторська заборгованість та її відображення в обліку
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 4. Облік запасів (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Економічна сутність запасів, їх загальна характеристика
 - 1.2. Критерії визнання запасів як активів підприємства
 - 1.3. Формування первісної вартості виробничих запасів
 - 1.4. Документальне оформлення та облік надходження виробничих запасів
 - 1.5. Методи оцінки вибуття виробничих запасів
 - 1.6. Документальне оформлення та облік відпуску виробничих запасів
 - 1.7. Документальне оформлення й облік малоцінних та швидкозношуваних предметів
 - 1.8. Облік надходження та продажу товарів
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 5. Облік витрат виробництва та готової продукції (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Економічна сутність та завдання обліку витрат виробництва
 - 1.2. Склад витрат виробництва
 - 1.3. Основні статті калькулювання виробничих підприємств
 - 1.4. Склад загальновиробничих витрат, їх характеристика
 - 1.5. Алгоритм розподілу загальновиробничих витрат
 - 1.6. Облік витрат виробництва
 - 1.7. Поняття та класифікація готової продукції за її характером
 - 1.8. Порядок формування первісної вартості готової продукції
 - 1.9. Синтетичний та аналітичний облік готової продукції
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 6. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність основних засобів, їх загальна характеристика
- 1.2. Критерії визнання об'єкту основних засобів активом
- 1.3. Класифікація та види вартісної оцінки основних засобів
- 1.4. Документальне оформлення операцій з надходження та переміщення об'єктів основних засобів
- 1.5. Облік господарських операцій з надходження об'єктів основних засобів
- 1.6. Облік зносу (амортизації) основних засобів
- 1.7. Документальне оформлення операцій з вибуття об'єктів основних засобів
- 1.8. Облік господарських операцій з вибуття об'єктів основних засобів
- 1.9. Сутність та документування операцій, пов'язаних із поліпшення основних засобів
- 1.10. Облік переоцінки та зменшення корисності основних засобів
- 1.11. Порядок проведення та облік інвентаризації основних засобів
- 1.12. Склад та оцінка інших необоротних матеріальних активів
- 1.13. Документальне оформлення та облік бібліотечних фондів
- 1.14. Документальне оформлення та облік операцій з малоцінними необоротними матеріальними активами

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 7. Облік зобов'язань (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність, критерії визнання та завдання обліку зобов'язань
- 1.2. Оцінка та класифікація зобов'язань
- 1.3. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками за придбання матеріальні цінності
- 1.4. Облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги
- 1.5. Поняття та види кредитів
- 1.6. Документальне оформлення та облік короткострокових кредитів банку
- 1.7. Облік розрахунків з бюджетом за податками і обов'язковими платежами
- 1.8. Облік довгострокових позик в національній валюті.

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Законодавче регулювання розрахунків за виплатами працівникам
- 1.2. Склад основної та додаткової заробітної плати
- 1.3. Поняття, форми та системи оплати праці
- 1.4. Порядок нарахування заробітної плати за різних форм і систем оплати праці
- 1.5. Види утримань із заробітної плати (обов'язкових та за згодою працівників) та їх облік
- 1.6. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам
- 1.7. Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхуванням

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 9. Облік доходів і витрат та фінансових результатів (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Сутність доходів, їх призначення, склад та порядок визнання
- 1.2. Економічна сутність витрат та порядок їх визнання у бухгалтерському обліку
- 1.3. Порядок визнання та обліку доходів у результаті реалізації готової продукції
- 1.4. Порядок формування та облік собівартості реалізованої готової продукції
- 1.5. Порядок обліку адміністративних та збутових витрат
- 1.6. Порядок обліку іншого операційного доходу та інших витрат операційної діяльності
- 1.7. Облік доходів та витрат від участі в капіталі
- 1.8. Порядок обліку інших фінансових доходів та фінансових витрат
- 1.9. Облік інших доходів та витрат.
- 1.10. Порядок визначення та облік фінансових результатів основної діяльності.

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 10. Облік власного капіталу (1 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічний зміст власного капіталу та його функції
- 1.2. Складові власного капіталу, їх сутність та характеристика
- 1.3. Джерела формування власного капіталу

- 1.4. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу
- 1.5. Облік неоплаченого та вилученого капіталу
- 1.6. Облік капіталу в дооцінках
- 1.7. Облік додаткового та резервного капіталу
- 1.8. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків)
- 2. *Тестові завдання.*
- 3. *Практичні завдання.*

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	70	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	30
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	—
Підготовка звітів з практичних робіт	-	—
Підготовка до поточного контролю	15	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	15	32

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

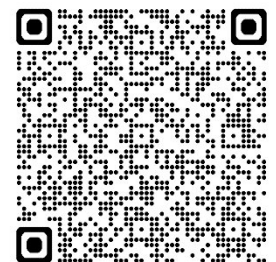
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Творчі (дослідження студентів). Метод самостійної роботи. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм).	Залік, екзамен. Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н.І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О.М. Бекетова. – 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2023. 288 с. – URI: <http://eprints.kname.edu.ua/62308>
2. Луцька Н.І., Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л. Вплив цифровізації на обліково-звітний процес, оподаткування та стратегічне управління бізнесом. Moderní aspekty vědy: XLIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. str. 454. С. 40-55: <https://drive.google.com/file/d/1Dk6By-NBC38Ov3kk3o5TtcnX3Qw4IFM/view?pli=1>
3. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.: – URI: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48101/1/finans_oblik-2023.pdf
4. Фінансовий облік 1: підручник / Я.П. Іщенко, О.А. Подолянчук, Н.І. Коваль. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с. – URI: <http://repository.vsau.org/getfile.php/25426.pdf>
5. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. / С.І. Мельник, І.М. Горбан, Н.С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229>
6. Фінансовий облік: навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 616 с. – URI: <https://dpu.edu.ua/?view=arti>

Додаткова література

7. Андрущенко В.Л., Осмятченко В.О., Ізмайлов Я.О., Тучак Т.В. Податкова система: навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 492 с.
8. Гресь Н.Л. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. пос. / Н.Л. Гресь, К.К. Недоступ / за заг. ред. проф. М.Т. Теловатої; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2019. – 152 с.
9. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
10. Податкова система: навч. посіб. /Т. Тучак, В. Осмятченко, Я. Ізмайлов та ін., за заг. ред. д.е.н. В.Л. Андрущенка. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 485 с.
11. Сиротюк Г.В., Петришин Л.П. Звітність підприємств: навч. посіб. Видавництво «Магнолія 2006», 2021. 440 с.
12. Фінансова звітність за П(С)БО: навчально-методичний посібник / Ю.С. Глушач. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. - 88 с. <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/14243>
13. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: підручник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко, А.С. Мороз. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020, 320 с.
14. Кузіна Р.В., Добрунік Т.П., Радова О.В. Облік у галузях економіки: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 508 с.
15. Плаксієнко В.Я., Кононова О.Є., Шпатакова О.Л. Особливості системи

оподаткування, податкової звітності та бухгалтерського обліку в будівельній галузі: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2019. 108 с.

16. Плаксієнко В.Я. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 440 с.

Електронні інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий облік» є:

- 1) законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали й рекомендації міністерств, відомств;
- 2) фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;
- 3) матеріали науково-практичних конференцій;
- 4) підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- 5) професійні видання України;
- 6) Інтернет-ресурси, зокрема:
 - ~ законодавство України – <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
 - ~ офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>
 - ~ офіційний сайт Міністерства фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>
 - ~ офіційний сайт Державної податкової служби України – <https://www.tax.gov.ua>
 - ~ офіційний сайт Державної служби статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua>
 - ~ Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>